

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ เดือนมิถุนายน พ.ศ ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล.....นายวสันต์ จันทคร...
๒. เลขประจำตัวประชาชน.....
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๘๘ ม. ๑๐ ต. บ้านสิงห์ อ. โพธาราม จ. ราชบุรี...
โทรศัพท์.....๐๘๒-๕๓๘๒๔๑๖.....Facebook.....Wason Juntason.....Line๐๘๒๕๓๘๒๔๑๖.....
ปีเกิด พ.ศ.....๒๕๑๖
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ ๖.....
สถานการศึกษา โรงเรียนวัดกำแพงใต้.....
คณะ/สาขาวิชา -
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....อาชีพค้าขาย.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร.....๑๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....พืชผัก.....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน.....๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑) แปลงเรียนรู้การปลูกผัก (แปลงนายวสันต์ จันทคร) มีการจัดการแปลงที่เหมาะสม มีผังแปลง และแผนการผลิตตามฤดูกาลผลิตที่ชัดเจน ผลผลิตได้คุณภาพตามมาตรฐาน GAP ปัจจุบันเป็นแปลงตัวอย่าง ที่สาธิตการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวอเรีย ปุ๋ยชีวภาพ PGPR และ ปุ๋ยจากผักตบชวา ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี

๒.๒) แปลงเรียนรู้การปลูกผักร่วมกับไม้ผล (แปลงนายนายราชัน สอนงค์) มีการผลิตพืชผัก และฝรั่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีการลดการใช้สารเคมีเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก สารชีวภัณฑ์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ซึ่งส่วนใหญ่ผลิตเอง ทำให้มีผลกำไรมากขึ้น

วัน เดือน ปี	รายการ	ปริมาณ	ราคา	ต้นทุน/ค่าใช้จริง	กำไรสุทธิ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
20/10/63	ปากดิน	57.5	460 บาท	1300 บาท	
23/10/63	พวงมาลัย	57.5	460 บาท	3	1380 บาท
1/11/63	บ่อฝัง 60 ฟุต x 30	57.5		1500 บาท	
3/11/63	ปลาหมึก (ตราทอง) 100斤	57.5	2,000 บาท	800 บาท	
10/11/63	ปลาหมึก 100斤	57.5	500 บาท	360 บาท	
15/11/63	ไก่ไข่ 15-16-16	57.5	50 บาท	80 บาท	
20/11/63	ปลาหมึก 200斤	57.5	400 บาท	150 บาท	
23/11/63	ปลาหมึก 300斤	57.5	200 บาท	240 บาท	
20/11/63	ปลาหมึก 300斤	57.5	800 บาท	4000 บาท	
2/12/63	ปลาหมึก 20斤			1,500 บาท	
	ปลาหมึก 3斤			360 บาท	
	ปลาหมึก 1斤			350 บาท	
3/12/63	ปลาหมึก 16-16-16	57.5	100 บาท	1740 บาท	
4/12/63	ปลาหมึก 300斤			300 บาท	
12/12/63	ปลาหมึก 4斤	57.5	100 บาท	120 บาท	
	ปลาหมึก 1斤		800 บาท	100 บาท	
10/12/63	ปลาหมึก 300斤 x 10			8,900 บาท	
				16,075 บาท	
				लग्न 29,250	

การนำความรู้จาก ศพก. มาใช้ในแปลงของนายราชัน สมองค์

การจดบันทึกการใช้ปุ๋ยของ นายราชัน สมนงค์ ชนิดพืช บวบ พื้นที่ ๒ไร่
ผลการตรวจวิเคราะห์ดิน: N ปานกลาง P สูงมาก K สูง ชุดดินราชบุรี
ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑

๔๖-๐-๐	จำนวน ๑๖	ก.ก./ไร่	เป็นเงิน ๒๖๐	บาท/ไร่
๑๘-๔๖-๐	จำนวน ๙	ก.ก./ไร่	เป็นเงิน ๒๑๖	บาท/ไร่
๐-๐-๖๐	จำนวน ๑๐	ก.ก./ไร่	เป็นเงิน ๒๘๐	บาท/ไร่

ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒

๔๖-๐-๐	จำนวน ๒๐	ก.ก./ไร่	เป็นเงิน ๓๒๐	บาท/ไร่
ต้นทุนรวมค่าปุ๋ยเคมี	๑,๐๗๖	บาท/ไร่		
ผลผลิต	๕๕๐	กิโลกรัม/ไร่		

ผลความแตกต่างของผลผลิต และต้นทุนการผลิตกับแปลงที่ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือปุ๋ยสั่งตัด (หลัง) กับแปลงปกติของเกษตรกร (ก่อน) (รายละเอียดตามแบบเก็บข้อมูลแปลงเรียนรู้กับแปลงตามวิธีของเกษตรกร) ดังนี้

๑. ผลผลิตของแปลงที่ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน น้อยกว่าแปลงปกติของเกษตรกร ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่

๒. ต้นทุนการผลิตของแปลงที่ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน น้อยกว่าแปลงปกติของเกษตรกรประมาณ ๒.๐๐๐ บาทต่อไร่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑) ฐานเรียนรู้การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๓.๒) ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่

๓.๓) ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมัก “สูตรพระราชทาน” และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

๓.๔) ฐานเรียนรู้การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการปลูกพืช

๓.๕) ฐานเรียนรู้ การผลิตชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

[illegible]

ปทุมธานี

ปทุมหมักสูตรพระราชทาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปทุมหมัก

ฐานวิจัยเรื่องการผลิตปทุมหมัก "สูตรพระราชทาน" และการใช้ปทุมหมัก

พญชาติ สุวน
(หัวหน้า)

พญชาติ สุวน
(หัวหน้า)

คุณสมบัติ

- 1. เป็นปุ๋ยชีวภาพที่มีธาตุอาหารครบถ้วน มีธาตุหลัก 3 ธาตุ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม
- 2. มีส่วนผสมของจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของพืช
- 3. ใช้ได้กับพืชทุกชนิด

สารอาหาร	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5

ข้อดี

- 1. ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของพืช
- 2. ช่วยลดต้นทุนการผลิต
- 3. ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- 4. ช่วยลดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม
- 5. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 6. ช่วยลดการเกิดวัชพืช
- 7. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 8. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 9. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 10. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช

คุณสมบัติ

- 1. เป็นปุ๋ยชีวภาพที่มีธาตุอาหารครบถ้วน มีธาตุหลัก 3 ธาตุ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม
- 2. มีส่วนผสมของจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของพืช
- 3. ใช้ได้กับพืชทุกชนิด

สารอาหาร	ไนโตรเจน (%)	ฟอสฟอรัส (%)	โพแทสเซียม (%)
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5
สูตรปุ๋ยชีวภาพ	1.0	0.5	0.5

ข้อดี

- 1. ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของพืช
- 2. ช่วยลดต้นทุนการผลิต
- 3. ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- 4. ช่วยลดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม
- 5. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 6. ช่วยลดการเกิดวัชพืช
- 7. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 8. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 9. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช
- 10. ช่วยลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช

[illegible][illegible]

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๗.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน....๓....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑) หลักสูตรการผลิตชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต.....

๔.๑.๒) หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต.....

๔.๑.๓) การจัดการด้านการตลาดและการแปรรูป.....

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน....๒....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑) การเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง.....

๔.๒.๒) การจัดทำบัญชีครัวเรือน.....

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน....๒....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า.....

๔.๓.๒) การบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร.....

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของศูนย์ ได้แก่ หลักสูตรการผลิตชีวภัณฑ์ลดต้นทุนการผลิต

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวภัณฑ์ในการเกษตร

๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตชีวภัณฑ์ใช้เองในครัวเรือน/ชุมชนได้

๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรโดยใช้จุลินทรีย์ทดแทนสารเคมี

๔. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรในการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพอย่างปลอดภัยและยั่งยืน

เนื้อหาหลักสูตร หน่วยที่ ๑: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชีวภัณฑ์ทางการเกษตรความหมายของชีวภัณฑ์

- ประเภทของชีวภัณฑ์ (เชื้อจุลินทรีย์กำจัดศัตรูพืช, ฮอร์โมนพืช, ปุ๋ยหมักชีวภาพ ฯลฯ)
- ประโยชน์ของการใช้ชีวภัณฑ์ในการเกษตร

หน่วยที่ ๒: การผลิตชีวภัณฑ์เพื่อการเกษตร

- การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อราบีวเวเรีย
- การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชผักผลไม้

หน่วยที่ ๓: การนำชีวภัณฑ์ไปใช้ในแปลงเกษตร

- วิธีการใช้ชีวภัณฑ์อย่างเหมาะสม
- การผสมและการเจือจาง
- การเก็บรักษาและอายุการใช้งาน

หน่วยที่ ๔: การวิเคราะห์ผลและประเมินประสิทธิภาพ

- การติดตามผลการใช้ชีวภัณฑ์
- การบันทึกข้อมูลต้นทุน-ผลผลิต
- การเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้ชีวภัณฑ์

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ :

๑. การบรรยาย: โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรชีวภาพ
๒. การสาธิต: ขั้นตอนการผลิตชีวภัณฑ์แบบลงมือปฏิบัติ
๓. การศึกษาดูงาน: เยี่ยมชมแปลงเกษตรต้นแบบที่ใช้ชีวภัณฑ์สำเร็จ
๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้: การพูดคุยระหว่างเกษตรกรกับเกษตรกร

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การเข้าร่วมจัดทำแผนฯ ไม่ใช่เพียงการเข้าฟังประชุมเท่านั้น แต่ต้องมีบทบาทเชิงรุกในการเสนอข้อมูลขับเคลื่อนกิจกรรม และร่วมติดตามประเมินผล โดยอาศัยการทำงานร่วมกันแบบ “บูรณาการ” ทั้งจากภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อให้แผนการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วม

- ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่: ปัญหา ความต้องการ ทรัพยากร และศักยภาพทางการเกษตรในพื้นที่ตนเอง
- ทำความเข้าใจแผนระดับบน: เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรฯ, ยุทธศาสตร์จังหวัด

- รวบรวมข้อเสนอจากกลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร: เช่น ความต้องการอบรม การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปัญหาแรงงาน หรือโรคพืช

๒. กระบวนการเข้าร่วมจัดทำแผน

๒.๑ เข้าร่วมประชุมเวทีระดับจังหวัด

- เข้าร่วมตามคำเชิญของสำนักงานเกษตรจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ฟังการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์การเกษตร และกรอบแผนจากภาครัฐ
- เสนอข้อมูลของชุมชน กลุ่มเกษตรกร หรือข้อจำกัด/ปัญหาในพื้นที่

๒.๒ นำเสนอข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

๓. เสนอ “โครงการ” หรือ “กิจกรรม” ที่ตอบโจทย์ในพื้นที่ เช่น การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, การจัดการน้ำ, การพัฒนาแปรรูป ฯลฯ

๔. มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของแผน

- เข้าร่วมเวทีพิจารณา/จัดลำดับโครงการร่วมกับกรรมการจังหวัด
- วิเคราะห์โครงการตามหลักเกณฑ์ เช่น ความจำเป็น ความพร้อม ประโยชน์ต่อเกษตรกร

๕. ร่วมตรวจสอบและติดตามผล

๖. วางแผนการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนจะดำเนินการตามขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้:

ขั้นที่ ๑: - การวิเคราะห์สถานการณ์

- วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ ศพก.

- วิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย

- วิเคราะห์ข้อมูลการผลิต/ผลกระทบทางเศรษฐกิจ/ทรัพยากร

ขั้นที่ ๒: การประชุมร่วมเพื่อจัดทำแผน

- ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการ ศพก.

- จัดเวทีระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเกษตรกร/ผู้นำท้องถิ่น

- ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และกิจกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ

ขั้นที่ ๓: กำหนดกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุน

เช่น การฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดการแปลงเรียนรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตต้องเชื่อมโยงกับนโยบายของกระทรวงเกษตรฯ และยุทธศาสตร์จังหวัด

ขั้นที่ ๔: จัดทำแผนปฏิบัติการราย ศพก.

สรุปเป็นเอกสารแผนราย ศพก. โดยระบุรายละเอียดกิจกรรม งบประมาณ เป้าหมาย และผู้รับผิดชอบเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงาน ศพก. ระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ ได้แก่ คณะกรรมการ ศพก.เป็นผู้จัดทำแผนหลัก ร่วมกำหนดแนวทางกับเกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรเจ้าของแปลงเรียนรู้ให้ข้อมูลปัญหาและความต้องการโดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด อำนวยความสะดวก ให้ข้อมูลวิชาการ และช่วยจัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ (เช่น ปศุสัตว์, ประมง, ชลประทาน) เสนอแนวทางสนับสนุน/บูรณาการโครงการร่วม และเมืองีกรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) สนับสนุนงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายวสันต์ จันทร เริ่มต้นจากการที่ได้ช่วยบิดา-มารดา ทำการเกษตร มีประสบการณ์ทำการเกษตรไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี โดยบิดามารดาขายถิ่นฐานมาจากอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มาอยู่ที่หมู่ ๑๐ บ้านหนองศาลา ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยเริ่มทำการเกษตรจากการทำนาข้าวจากนั้นเปลี่ยนมาทำสวนปลูกผักแบบร่องสวนตามแบบอย่างเกษตรกรชาวดำเนินสะดวกที่ย้ายมาพร้อมกัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการทำสวนเป็นอาชีพหลักทั้งไม้ผลและพืชผักจึงมีอิทธิพลมากในการเปลี่ยนแปลง และการปลูกผักในเวลานั้นให้ผลดี มีรายได้สูงกว่าการทำนา จึงหันมาทำสวนปลูกผักและไม้ผลแทนการทำนา ด้วยการเป็นครอบครัวเกษตรกรแต่เดิมจึงมีชีวิตความเป็นอยู่และปฏิสัมพันธ์แนบแน่นกับชุมชน ต่อมาในปี ๒๕๓๗ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นโดยใช้ชื่อว่าเกษตรกรทำสวนทุ่งหนองศาลา มีนายวิเชียร กำแพงทอง เป็นประธานกลุ่ม และมีสมาชิกเพียง ๑๒ คน ครั้งนั้นนายสวัสดิ์ จันทร บิดาของนายวสันต์ จันทร เข้าร่วมเป็นสมาชิกด้วย โดยมีความคิดว่าอยากพัฒนาการเกษตรในชุมชนเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น โดยการลดต้นทุนการผลิตให้กับพี่น้องในชุมชน

จนปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นายวสันต์ จันทร ได้เข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งหนองศาลา และในขณะนั้นจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒ ราย อีกทั้งได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอโพธาราม ในการรณรงค์ให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตโดยจัดอบรมซึ่งในตอนนั้นมีการศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ โดยมีนายวสันต์ จันทร จะเป็นผู้อสาเข้ารับการอบรมเพื่อนำกลับมาพัฒนากลุ่มและชุมชนอยู่เสมอ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านสิงห์ขึ้นโดย นายเสรี มุ่งเมือง ซึ่งเป็นนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลขณะนั้น ซึ่งนายวสันต์ จันทร เป็นประธานศูนย์และดำรงตำแหน่งถึงปัจจุบัน

ในปี ๒๕๕๓ กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งหนองศาลามีสมาชิกเพิ่มเป็น ๕๒ รายและมีการเลือกตั้งประธานกลุ่มคนใหม่ คือนายวสันต์ จันทร และเป็นประธานกลุ่มจนถึงปัจจุบันโดยกลุ่มมีการผลิตผักปลอดสารพิษตามระบบมาตรฐาน GAP จากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ

ปี ๒๕๕๕ นายวสันต์ จันทร ในฐานะประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งหนองศาลาได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่สำนักงานเกษตรอำเภอโพธาราม ในชื่อกลุ่มผู้ปลูกผักสารพิษบ้านหนองศาลาและยังดำเนินกิจกรรมต่อมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน

ต่อมาปี ๒๕๕๘ ได้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธารามโดยมีนายวสันต์ จันทร เป็นประธานศูนย์ และเป็นผู้แทนในการเข้าร่วมประชุมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นปาก เป็นเสียง ให้กับเกษตรกรในอำเภอโพธาราม ในการประชุมต่างๆ มาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๘ ปี

ในปี ๒๕๖๔ นายวสันต์ จันทร ร่วมกับ นายสัญญา สอนงค์ ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ผักตำบล บ้านสิงห์ เป็นผู้ริเริ่มให้ความสนในที่จะช่วยเหลือเกษตรกรในกลุ่มแปลงใหญ่ให้มีอุปกรณ์ทางการเกษตรที่ทันสมัยเข้ามาช่วยทุนแรง เพื่อความสะดวกในการทำการเกษตร ซึ่งมี นางสาวภรณ์ทิพย์ สุจิตร์จุล เป็นนักวิชาการส่งเสริม

การเกษตรประจำตำบล ได้เขียนโครงการเสนอให้กับสำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรีและสำนักงานเกษตรอำเภอโพธาราม ภายใต้โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โดยได้เสนอให้จัดซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร ได้แก่ ชุดรถชุด ๓ ตัน ตู้แอร์ บังเกอร์ขนาดพิเศษ พร้อมพาหนะและอุปกรณ์ขนย้าย เรือดูดเลนในร่องสวนพร้อมอุปกรณ์รื้อน้ำในตัว และรถป่นดิน ๒๔ แรงม้า พร้อมชุดคันหน้า สะพานเดินรถ และโรตารีป่นดินแห้งให้กับสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่และชุมชนได้ใช้ประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ สร้างงานสร้างอาชีพให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในการเข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด มีหลักเกณฑ์ให้กลุ่มแปลงใหญ่ที่มีศักยภาพพัฒนาตนเองสู่การเป็นนิติบุคคล นายวสันต์ จันทร ได้เป็นกำลังหลักในการจัดตั้งกลุ่มให้เป็นบริษัท ซึ่งมีระบบการบริหารจัดการของกลุ่มที่ดีขึ้น มีการปันผลให้กับหุ้นส่วนอย่างชัดเจน เรียกว่าเป็นการพัฒนากลุ่มให้เข้าสู่ระบบการบริการตนเองได้อย่างยั่งยืน อย่างน่าภาคภูมิใจ

จากเด็กหนุ่มที่ไม่รู้อะไรเกี่ยวกับการเกษตร ได้แต่ช่วยบิดามารดา ทำสวนอย่างขวนขวายหาความรู้ มุ่งมั่นพัฒนาและตั้งใจ โดยน้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์และความสุขของตนเอง ครอบครัว และชุมชนอย่างยั่งยืน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ในการทำการเกษตรปัญหาหลักๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำคือ ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในขณะที่ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง นายวสันต์ จันทร จึงเริ่มมีแนวคิดที่จะลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ชีวภัณฑ์ และการผลิตปุ๋ยหมักจากผักตบชวาที่มีอยู่มากในพื้นที่มาใช้ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ตามคำแนะนำของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ เพื่อบริการเป็นตัวอย่างให้พี่น้องในชุมชนได้ปฏิบัติตาม

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมมาปรับใช้ในกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การผลิตชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการปลูกพืช และการผลิตปุ๋ยหมักจากผักตบชวา

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การผลิตชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมี มีการผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา โดยใช้ข้าวเจ้า และข้าวเปลือก เพื่อใช้ในการควบคุมเชื้อราที่ก่อให้เกิดโรคพืชในแปลงเกษตร
- การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการปลูกพืช มีการเก็บตัวอย่างดินในแปลงปลูกเพื่อนำมาวิเคราะห์ธาตุอาหาร ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K) ในดิน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การใช้ปุ๋ยเคมีให้เหมาะสมกับพื้นที่การเกษตรในพื้นที่
- การผลิตปุ๋ยหมักจากผักตบชวา มีการผลิตปุ๋ยหมัก โดยใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่ายในพื้นที่ ได้แก่ ผักตบชวา ปุ๋ยคอก (มูลสัตว์) และสารเร่งซุปเปอร์ พด ๑. มาใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา มีวิธีการขยายเชื้อแบบง่าย ดังนี้

การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา จากข้าวเจ้า

1. หุงข้าวสุกๆ ดิบๆ (ข้าว 3 ส่วนต่อ น้ำ 1 ส่วน)

2. ตักข้าวที่หุงสุกใหม่ๆ ใส่ถุงพลาสติกหรือกระดาษออกแล้วพับปากถุง

3. เมื่อข้าวเกือบเย็น เทข้าวราบนข้าวในถุงพลาสติก ริดปากถุง แล้วผูกถุงให้แน่น

4. ใช้ปลายเข็มแทงรอบปากถุงประมาณ 60 รู เพื่อให้อากาศถ่ายเท

5. นำไปวางบนเชือกในร่ม อากาศถ่ายเท และแสงสว่างส่องถึง

6. ประมาณ 7 วัน เชื้อจะเจริญเต็มที่มีสีขาวเข้ม นำไปใช้ได้

การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา จากข้าวเปลือก

1. ล้างข้าวเปลือกให้สะอาดและเอาเมล็ดลีบออก

2. ใส่ในหม้อครึ่งหม้อ แล้วใส่น้ำเกือบเต็ม ต้มจนเมล็ดข้าวแตก ประมาณ 50 % เพื่อก่อนแล้วล้างข้าวจนแห้ง

3. ตักข้าวเปลือกที่ร้อนอยู่ใส่ถุงพลาสติก 9X14 นิ้ว พับปากถุง วางเรียงกัน รอนจนเกือบเย็น

4. ใส่หัวเชื้อไตรโคเดอร์มาลงในถุง มัดขยที่ปากถุง เขย่าแล้วใช้เข็มเจาะรูบริเวณปากถุง ประมาณ 60 รู

5. วางเชื้อไตรโคเดอร์มาไว้ในที่ร่ม ประมาณ 7 วัน ก็สามารถนำไปใช้ได้

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ใช้คลุมเมล็ดพืชที่จะนำไปปลูกโดยใช้เชื้อสดในอัตราส่วน 1 ช้อนโต๊ะ ต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม

2. ใส่เชื้อลงในดินโดยใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา 1 กก. ผสมกับปุ๋ยหมัก 1 กระสอบ และน้ำ 5 กก. ซึ่งสามารถใช้ได้กับพืชทุกระยะการเจริญเติบโต ดังนี้

- ใช้ผสมดินเพาะกล้า อัตรา ส่วนผสม 1 ส่วน / ดินเพาะกล้า 4 ส่วน
- ผสมปุ๋ยหมักหว่านลงในแปลงก่อนหรือหลังปลูก (พืชไร่, พืชผัก)
- ใช้ส่วนผสมไตรโคเดอร์มา 200 กรัม ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร
- ใช้รองก้นหลุม (ไม้ผล หรือพืชที่ปลูกเป็นหลุม) ใช้ส่วนผสม 300 - 500 กรัมต่อหลุม
- หว่านรอบโคนต้นและภายในทรงพุ่ม หลังจากหว่านแล้ว ใช้วัสดุคลุมดิน หลังจากให้น้ำรดน้ำให้พอชุ่ม

3. วิธีผสมน้ำ

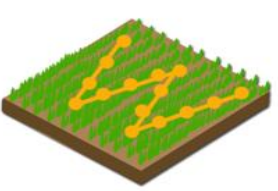
โดยการนำเชื้อสดไปใส่น้ำเพื่อให้สปอร์ของเชื้อราหลุดจากเมล็ดข้าวลงไปในน้ำ กรองเอาเมล็ดออก อัตราการใช้เชื้อสด 1 กก. ต่อ น้ำ 100 - 200 ลิตร นำไปใช้ดังนี้

- ผสมสารจับใบฉีดพ่นให้ทั่วต้นพืช ตอนเย็น
- ใส่บัวรดน้ำรดไปที่ดินใช้กับโรครากเน่าโคนเน่า
- ป้อนให้กับระบบน้ำหยด หรือสปริงเกอร์

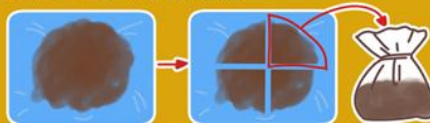

- การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการปลูกพืช มีวิธีการเก็บตัวอย่างดิน และการตรวจวิเคราะห์ ดังนี้

วิธีเก็บตัวอย่างดิน

ผิวดิน ผิวดิน ผิวดิน สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจายทั่วแปลง ๆ ละ 15-20 จุด	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน แนวตักประมาณ 15 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 15 ซม. 2-3 ซม.
ไม้ผล ไม้ยืนต้น สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจาย 4 จุดโดยรอบบริเวณทรงพุ่ม	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน แนวตักประมาณ 30 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 30 ซม. 2-3 ซม.

การเตรียมตัวอย่างดินก่อนส่งวิเคราะห์

1. ดินที่เก็บมารวมกันถือว่าเป็นตัวอย่างดินที่เป็นตัวแทนของที่ดินแปลงนั้น ถ้าดินมีความชื้นจะต้องทำให้แห้ง โดยเหวี่ยงบนแผ่นผ้าพลาสติก เกลี่ยดินผึ่งไว้ในที่ร่มจนแห้ง (ห้ามตากแดด) หากดินก้อนใหญ่ให้ย่อยจนมีขนาดเล็กพอประมาณ
2. นำตัวอย่างดิน ช้อน 1 มาแบ่งเกลี่ยตัวอย่างดิน โดยแบ่งเป็นรูปวงกลมแล้วแบ่งออกเป็น 4 ส่วนเท่ากัน เก็บดินมา เพียง 1 ส่วน หนักประมาณครึ่งกิโลกรัม ใส่ในถุงพลาสติกที่สะอาด พร้อมบันทึกรายละเอียดของตัวอย่าง ดินให้เรียบร้อย

การตรวจวิเคราะห์ดินโดยใช้ชุดตรวจสอบธาตุอาหาร N-P-K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว (KU Soil Test kit)

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การสกัดธาตุอาหารพืชในดิน
 - 1.1 สวมถุงมือ 1 คู่ (ใส่ถุงมือ 3 ครั้ง) เทใส่ลงในขวดสกัดดิน
2. วัดความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ของดิน
 - 2.1 สักดินใส่ถาดหลุมสีขาว ครึ่งหลุม
 - 2.2 ค่อยๆ หยดน้ำยาเบอรั 10 จนอิ่มตัวด้วยน้ำยา แล้วหยดน้ำยาเพิ่มอีก 2 หยด
 - 2.3 เขี่ยถาดหลุมไปมาทิ้งไว้ 1 นาที แล้วเทียบสีกับแผ่นเทียบสีมาตรฐาน
3. ดูดน้ำสกัดดินจากขวดกรองรับ ใส่ลงในหลอดแก้ว 3 หลอด
 - หลอดที่ 1 ปริมาณ 2.5 ซีซี (วิเคราะห์ N)
 - หลอดที่ 2 ปริมาณ 2.5 ซีซี (วิเคราะห์ P)
 - หลอดที่ 3 ปริมาณ 0.8 ซีซี (วิเคราะห์ K)

4. หลอดที่ 1 (วิเคราะห์ N)
 - ดินนา (วิเคราะห์แอมโมเนียม)
 - เติมผงเบอรั 2 จำนวน 1 ช้อนเล็ก ลงในน้ำสกัดดินที่อยู่ในหลอด
 - เติมน้ำยาเบอรั 3 จำนวน 5 หยด
 - ปิดจุกหลอดแล้วเขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ 5 นาที อ่านค่าโดยเทียบกับแผ่นเทียบสีมาตรฐาน
- ดินไร่ (วิเคราะห์ไนเตรท)
 - เติมน้ำยาเบอรั 4 ปริมาณ 0.5 มิลลิลิตร ลงในหลอดที่ใส่น้ำสกัดดิน
 - เติมผงเบอรั 5 จำนวน 1 ช้อนเล็ก
 - ปิดจุกหลอดแล้วเขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ 5 นาที อ่านค่าโดยเทียบกับแผ่นเทียบสีมาตรฐาน
5. หลอดที่ 2 (วิเคราะห์ P)
 - เติมน้ำยาเบอรั 6 จำนวน 0.5 มิลลิลิตร ลงในหลอดน้ำสกัดดิน
 - เติมผงเบอรั 7 ครึ่งช้อนเล็ก
 - ปิดจุกหลอดแล้วเขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ 5 นาที อ่านค่าโดยเทียบกับแผ่นเทียบสีมาตรฐาน
6. หลอดที่ 3 (วิเคราะห์ K)
 - เติมน้ำยาเบอรั 9 โดยดูดน้ำกรอง 3 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดเบอรั 9 ที่มีผงเคมีบรรจุอยู่ เขย่าให้เข้ากัน 5 นาที
 - เติมน้ำยาเบอรั 8 จำนวน 2 มิลลิลิตร ลงในหลอดที่ใส่น้ำสกัดดิน
 - เติมน้ำยาเบอรั 9 จำนวน 1 หยด (ห้ามเขย่า)
 - เติมน้ำยาเบอรั 9 จำนวน 2 หยด
 - ปิดจุกหลอดแล้วเขย่า อ่านค่าทันที

- การผลิตปุ๋ยหมักจากผักตบ มีขั้นตอนการผลิตดังนี้ ดังนี้

ปุ๋ยหมักผักตบชวา

ผักตบชวา เป็นวัชพืชที่สามารถเจริญเติบโต และขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว มีความสามารถดูดธาตุอาหารพืชจากน้ำได้ดีกว่าวัชพืชอื่นๆ โดยมีปริมาณธาตุอาหารหลัก ในโตรเจน 2.28% ฟอสฟอรัส 0.62% และโพแทสเซียม 4.75% อัตราส่วนคาร์บอนต่อไนโตรเจนค่อนข้างต่ำ 24:1 ถึง 35:1 จึงทำให้เกิดการย่อยสลายเป็นปุ๋ยหมักได้อย่างรวดเร็ว

ผักตบชวาที่มีอายุ 1 เดือน จะมีความสูงเฉลี่ย 40 เซนติเมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะได้น้ำหนักสด 10 ตัน เนื่องจากผักตบชวาเป็นวัชพืชน้ำที่มีความชื้นสูงมากกว่า 90% เมื่อผึ่งแดดไว้ประมาณ 2 สัปดาห์ ความชื้นจะเหลือเพียง 10-20% โดยน้ำหนัก จะเหมาะสมต่อการย่อยสลาย เมื่อผลิตเป็นปุ๋ยหมักที่มีความชื้น 35% จะได้เป็นปุ๋ยหมักประมาณ 25 ตัน โดยใช้ระยะเวลาในการหมัก 45-60 วัน ส่วนผักตบชวาที่อายุ 4 เดือน ความสูง 100 เซนติเมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ จะได้น้ำหนักสด 30 ตัน สามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ 5.5 ตัน

วัสดุอุปกรณ์

1. ผักตบชวาที่ผึ่งไว้ 2 สัปดาห์ 2 ตัน
2. มูลสัตว์ 400 กิโลกรัม
3. สารเร่งซูเปอร์ฟอสเฟต 1.1 ของ
4. ปุ๋ยสูตร 46-0-0 จำนวน 20 กิโลกรัม
5. น้ำเปล่า น้ำหมักปลา

ขั้นตอนการผลิต

1. ละลายสารเร่งซูเปอร์ฟอสเฟต 1 ในน้ำ 20 ลิตร คนให้เข้ากันนาน 10 นาที
2. กองชั้นแรกนำผักตบชวามากองกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร สูง 30-40 เซนติเมตร ย่ำให้พอแน่นและรดน้ำให้ชุ่ม
3. นำมูลสัตว์และปุ๋ยสูตร 46-0-0 โรยที่ผิวหน้าผักตบชวา
4. รดสารละลายซูเปอร์ฟอสเฟต 1 ลงในกองปุ๋ยหมัก
5. นำผักตบชวามากองทับเพื่อทำชั้นถัดไป 2-3 ชั้น
6. ชั้นบนสุดควรปิดทับด้วยผักตบชวา เพื่อป้องกันการสูญเสียความชื้น

อัตราและวิธีการใช้ปุ๋ย

1. พืชผัก ใช้ปุ๋ยหมัก 1 ตัน/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก และไถกลบ
2. ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ใช้ 20-50 กก./ต้น โดยขุดร่องลึก 10 เซนติเมตร ตามแนวทรงพุ่ม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๔.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)คะน้า..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐๐.....ไร่

๑.๒)มะระ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕๐.....ไร่

๑.๓)แตงร้าน..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒๐.....ไร่

๑.๔)บวบ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐.....ไร่

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....คะน้า.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

ต้นทุนการผลิตก่อนการใช้สารชีวภัณฑ์/ไร่	ต้นทุนการผลิตหลังการใช้สารชีวภัณฑ์ /ไร่
ระยะการเตรียมดิน (๑๑ วัน) - ปั่นดิน (๕๐๐ บาท) - คราดดิน (๒๕๐ บาท) - ค่าเมล็ดพันธุ์ ๕ กระป๋อง (๕๕๐ บาท) - คลุมฟาง (๖๐๐ บาท) - พ่นยาฆ่าแมลง (๑๑๔ บาท)	ระยะการเตรียมดิน (๑๑ วัน) - ปั่นดิน (๕๐๐ บาท) - คราดดิน (๒๕๐ บาท) - ใส่ปุ๋ยหมัก ๑ ตัน (๖๐๐ บาท) - ค่าเมล็ดพันธุ์ ๔ กระป๋อง (๔๔๐ บาท) - คลุมฟาง (๖๐๐ บาท) - พ่นยาฆ่าแมลง (๓๘ บาท) - ไตรโคเดอร์มา ๒ ถุง (๒๐บาท) - ฉีดน้ำส้มควันไม้ (๑๐ บาท)
ระยะ ๑๖ – ๒๔ วัน - พ่นยาฆ่าหนอนใยผัก (๔๐๐บาท)	ระยะ ๑๖ – ๒๔ วัน - พ่นยาฆ่าหนอนใยผัก (๕๐ บาท) - ไตรโคเดอร์มา ๒ ถุง (๒๐บาท)
ระยะ ๓๐ – ๓๑ วัน - ดายหญ้า,ทิวตัน ค่าแรง (๖๐๐ บาท) - ใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ (๑,๑๕๐ บาท)	ระยะ ๓๐ – ๓๑ วัน - ดายหญ้า,ทิวตัน ค่าแรง (๖๐๐ บาท) - ใส่ปุ๋ย ๒๕-๗-๗ (ปุ๋ยสั่งตัด) ๒๐ กิโลกรัม/ไร่ (๔๑๖ บาท)
ระยะ ๔๐ – ๔๗ วัน - ใส่ปุ๋ย ๒๑-๐-๐ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ (๔๑๓ บาท) - พ่นยาฆ่าแมลงโปรเคลม ๕๐๐ ซีซี (๗๑๔ บาท) - พ่นยาฟิโพรนิล ๕๐๐ ซีซี (๕๕๐บาท)	ระยะ ๔๐ – ๔๗ วัน - ใส่ปุ๋ย ๒๑-๗-๑๔ (ปุ๋ยสั่งตัด) ๒๕ กิโลกรัม/ไร่ (๕๒๘ บาท) - พ่นยาฆ่าแมลงโปรเคลม ๕๐ ซีซี (๓๕ บาท) - พ่นยาฟิโพรนิล ๑๐๐ ซีซี (๑๑๐บาท) - พ่นไล่เดือนฝอย ๖ ถุง (๒๔๐ บาท) - พ่นสาร บีที (๕๐ บาท)
ระยะการเก็บเกี่ยว - ค่าถุง ๕ กิโลกรัม (๒๕๐ บาท) - ค่าแรง ๓,๔๓๖ บาท/ไร่	ระยะการเก็บเกี่ยว - ค่าถุง ๕ กิโลกรัม (๒๕๐ บาท) - ค่าแรง ๓,๔๓๖ บาท/ไร่
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ - ค่าน้ำประปารดน้ำ ๒๐๐ บาท - ค่าขนส่ง ๑๒๐ บาท	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ - ค่าน้ำประปารดน้ำ ๒๐๐ บาท - ค่าขนส่ง ๑๒๐ บาท

ผลผลิต ๒,๕๙๗ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขาย ๑๐ บาท/กิโลกรัม รายได้ ๒๕,๙๗๐ บาท/ไร่ ต้นทุนทั้งหมด ๑๐,๐๔๐ บาท/ไร่	ผลผลิต ๒,๕๙๗ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขาย ๑๐ บาท/กิโลกรัม รายได้ ๒๕,๙๗๐ บาท/ไร่ ต้นทุนทั้งหมด ๘,๕๕๓ บาท/ไร่
---	--

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....พืชผักตามฤดูกาล.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๓๓๔.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....พืชผักตามฤดูกาล.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๒,๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....มะพร้าว/พืชผัก.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๔๐,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....มะพร้าว/พืชผัก.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๔๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

จากการปรับเปลี่ยนการลดการใช้สารเคมี มีการนำชีวภัณฑ์มาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้พืชผักมีการเจริญเติบโตเร็วขึ้นกว่าเดิมมาก ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเกษตรกรต้นแบบจากเครือข่าย ศพก. ทั้งในอำเภอและต่างอำเภอ ทำให้ได้มีองค์ความรู้มาพัฒนาการเกษตรของตนเอง และยังได้ถ่ายทอดความรู้ของตนเองให้กับสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน ขยายผลให้กับสมาชิกได้นำชีวภัณฑ์ไปใช้ในแปลงเกษตร ซึ่งการนำไปใช้จะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวเกษตรกรแต่ละบุคคล ซึ่งบางคนนำไปใช้แล้วไม่เห็นผลก็ไม่ได้นำไปใช้ต่อ และได้รับเกียรติเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้สูงอายุของภายใต้โครงการของเทศบาลบ้านสิงห์ โดยได้ถ่ายทอดความสำเร็จในการใช้ชีวภัณฑ์ในการลดต้นทุนการผลิต การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้คนในชุมชนได้นำไปใช้กับพืชผักสวนครัว พร้อมทั้งให้ความรู้เรื่องการจดบันทึกต้นทุนการผลิต เพื่อใช้ในการทบทวนต้นทุนการผลิต รายได้ และรายจ่ายของเกษตรกร

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร
มีการการนำ BCG Economy Model มาใช้ใน ศพก. ได้แก่

๑. Bio - Economy “เศรษฐกิจชีวภาพ” เน้นการพัฒนาเกษตรกรอำเภอโพธารามให้ผลิตพืชอาหารปลอดภัย โดยส่งเสริมการยกระดับมาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์ และมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตได้แก่

๑) การใช้รถแม็คโคร รถไถปั่นดิน และเรือดูดเลน เพื่อลดต้นทุนค่าแรงงาน

๒) การใช้รถคราดดิน เพื่อปรับพื้นที่เพาะปลูกให้เสมอ และเหมาะสมแก่การเพาะปลูก

๓) ใช้อุปกรณ์ในการหยอดเมล็ดพันธุ์ และปุ๋ย เพื่อให้ระยะห่างระหว่างหลุมสม่ำเสมอ และเกิดความสะดวกในการทำงาน

๒. Circular Economy “เศรษฐกิจหมุนเวียน” เน้นหลักคิด Zero Waste เช่น การเลี้ยงปลาในร่องสวน เพื่อให้ปลากินเศษผักที่คั้ดทิ้ง โดยใช้วิธีการเว้นระยะการทิ้งเศษผักลงน้ำ เพื่อให้ปลาได้กินเศษผักทัน ไม่เหลือทิ้งจนเกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย และไม่เกิดสิ่งเหลือใช้ทางการเกษตร

๓. Green Economy “เศรษฐกิจสีเขียว” ส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้ชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย บีที บีเอส ปุ๋ยชีวภาพ และไส้เดือนฝอย

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑) ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

- ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ เช่น น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์
- ลดการปนเปื้อนของดิน น้ำ และอากาศ ช่วยให้ทรัพยากรธรรมชาติปลอดภัยและยั่งยืน

๒) อนุรักษ์ดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

- ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
- ลดการพังทลายของหน้าดินจากการใช้แผนการปลูกพืชหมุนเวียนหรือคลุมดิน

๓) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า (Water Efficiency)

- มีการเก็บน้ำฝน ใช้ซ้ำในฟาร์ม ลดการใช้น้ำจากแหล่งธรรมชาติมากเกินไป

๔) อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

- ปลูกพืชหลากหลายชนิด ไม่ใช่พืชเชิงเดี่ยว

๕) พื้นฟูพื้นที่การเกษตรที่เสื่อมโทรม

ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการปรับปรุงพื้นที่เกษตรที่เสื่อมสภาพให้กลับมาใช้ได้อย่างยั่งยืน

๖) ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และเกษตรทฤษฎีใหม่

เน้นการผลิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายวสันต์ จันทร เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ เนื่องจากผ่านการอบรมและเป็นตัวแทน/อาสาสมัครของหน่วยงานต่างๆ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมดินอาสา สารวัตรเกษตรอาสา อาสาฝนหลวง และอาสาชลประทาน ทำให้มีความรู้และความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรในพื้นที่เป็นอย่างดี

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นายวสันต์ จันทร ได้อุทิศตนเพื่อส่วนรวมโดยใช้พื้นที่บริเวณบ้านตนเองจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืชผักแก่เกษตรกรบุคลากรของรัฐ เอกชนและเยาวชนที่เข้ามาดูงานเพื่อเป้าหมายจะช่วยกันพัฒนาการเกษตรของประเทศให้ก้าวหน้า

เป็นวิทยากรด้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหาดสำราญ

เป็นวิทยากรด้านการใช้สารชีวภัณฑ์ ให้กับคณะศึกษาดูงานจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

เป็นวิทยากรด้านการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ให้กับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เป็นวิทยากรด้านการใช้สารชีวภัณฑ์ ให้กับคณะศึกษาดูงานงานและเจ้าหน้าที่ จากสำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ให้การต้อนรับผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายนวนิตย์ พลเคน ที่แปลงพื้นที่อำเภโพนาราม เพื่อสอบถามปัญหาด้านการเกษตร

นายวสันต์ จันทร มีความสามารถในการสื่อสารและการทำความเข้าใจเป็นอย่างดี เนื่องจากผ่านการอบรม และการประชุมที่ต้องมีการแสดงความคิดเห็นมาหลายเวที รวมทั้งการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานด้านการปลูกผัก และการใช้สารชีวภัณฑ์ รวมระยะเวลากว่า ๖ ปีที่ผ่านมา

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

นายวสันต์ จันทร เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จในด้านการเกษตร จนสามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีแก่ผู้อื่นได้ และความตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีการช่วยเหลือชุมชน และช่วยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งงานในชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ประโยชน์สูงสุดและหน่วยงานได้ทราบปัญหาของชุมชน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ทางด้านการเกษตรร่วมกัน

เป็นตัวแทนสำนักชลประทานที่ ๑๓ ประกวดองค์กรผู้ใช้น้ำ

เป็นตัวแทนของหมู่ ๑๐ ตำบลบ้านสิงห์ ร่วมอบรมหมอดินอาสา กับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดราชบุรี

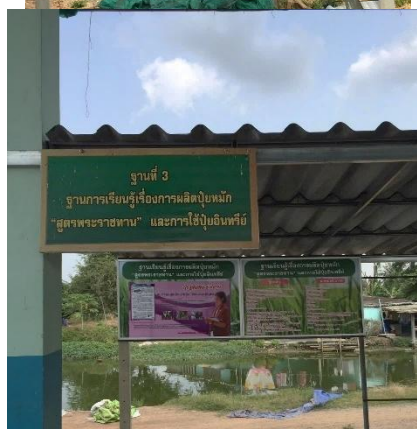
ดำรงตำแหน่งประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธาราม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานอื่นๆ

มีจิตอาสา ร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- มีฐานเรียนรู้ทางวิชาการ พร้อมเกษตรกรที่มีความรู้เป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้ มีความพร้อมในการศึกษาดูงาน

ฐานเรียนรู้และวิทยากรประจำฐาน

บริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ ศพก. อำเภอโพธาราม

- มีข้อมูลประจำศูนย์เรียนรู้ เอกสารวิชาการ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. และเครือข่ายในอำเภอ

แผ่นพับ การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา/ โปสเตอร์การปลูกผักคะน้า

แปลงเรียนรู้

แปลงเรียนรู้ของ ศพก.อำเภอโพธาราม เป็นแปลงของนายสันต์ จันทพร ซึ่งเป็นเกษตรกรต้นแบบ มีการจัดการแปลงที่เหมาะสม มีผังแปลงและแผนการผลิตตามฤดูกาลผลิตที่ชัดเจน ผลผลิตได้คุณภาพตามมาตรฐาน GAP ปัจจุบันเป็นแปลงตัวอย่างที่สาธิตการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอร์เรีย ปุ๋ยชีวภาพ PGPR และปุ๋ยจากผักตบชวา ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การขยายผลองค์ความรู้ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธาราม ส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมและศึกษาดูงานสำหรับเกษตรกรที่มีความสนใจด้านการลดต้นทุนการผลิต และมีการถ่ายทอดความรู้และเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับแปลงใหญ่ทั้ง ๑๐ แปลงในอำเภอโพธาราม โดยมุ่งเน้นการผลิตตามมาตรฐาน GAP โดยดำเนินการใน ๕ ด้าน คือ ลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ/พัฒนาให้ได้มาตรฐาน การบริหารจัดการกลุ่ม และจัดการด้านการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรที่ผ่านการอบรม มีต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้รับมาตรฐาน GAP และมีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น ยกตัวอย่างเช่น

แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมตำบลบ้านสิงห์

- ทะเบียนรายชื่อเกษตรกรแปลงใหญ่ที่ผ่านการอบรมจาก ศพก. ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
กิจกรรมหลัก การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ ครั้งที่ ๑
วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	ที่อยู่			อำเภอ	จังหวัด	ลายมือชื่อ
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล			
๑	นางปิยะนาถ ขาดิคำดี	๓ ๓๒๒ ๐๐๐๖ ๗๕ ๖	๓๐	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	มีฉันทา อภิสิทธิ์
๒	นางประมวศ เลื่อนพุกวัฒนะ	๓ ๘๖๐๓ ๐๐๒๕๗ ๐๗ ๑	๓๓	๙	คูบัว	เมืองราชบุรี	ราชบุรี	มีระวีวรรณ
๓	นางละไม คำวิเศษ	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๘๐ ๐๒ ๐	๓๓	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นาย คำวิเศษ
๔	นายคำแสน ทองดี	๓ ๓๒๐๘ ๐๐๕๒๙ ๘๖ ๖	๒๒๕	๖	ท่าไม้	ดำเนินสะดวก	ราชบุรี	นายคำแสน
๕	นายณรงค์กร อินทร์โหล	๕ ๕๔๑๐ ๐๐๐๐๕ ๕๐ ๐	๒๒๘	๑๐	ดอนตะโก	เมืองราชบุรี	ราชบุรี	นายณรงค์กร
๖	นายเสถียร จีนะประทีป	๓ ๕๒๐๕ ๐๐๑๓๕ ๖๑ ๗	๘๙	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายเสถียร
๗	นายไพโรจน์ วนะรุจิ	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๗๕ ๗๕ ๙	๔๗	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายไพโรจน์
๘	นายศุภชัย ลาภานันท์	๓ ๕๐๑๔ ๐๐๖๔๖ ๘๔ ๗	๖๓	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายศุภชัย
๙	นางนภาพร สุนทรเมธี	๓ ๕๐๒๒ ๐๐๕๔๐ ๗๓ ๐	๓๑	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางนภาพร
๑๐	นายสมบุญ สุนทร	๓ ๕๑๑๒ ๐๐๕๗๕ ๗๕ ๕	๕๖	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายสมบุญ
๑๑	นางสาวปวีณา แซ่เจ้า	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๐๕๓ ๘๐ ๑	๒๒๕	๖	ท่าไม้	ดำเนินสะดวก	ราชบุรี	นางสาวปวีณา
๑๒	นายวีระ เพิ่มผลาด	๓ ๓๒๐๕ ๐๐๕๒๕ ๖๒ ๒	๖๑	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายวีระ
๑๓	นางเรวดี เฉลยจรรยา	๓ ๘๐๑๕ ๐๐๐๕๒ ๐๗ ๕	๔๐	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางเรวดี
๑๔	นางอนันต์ อัครณนกุล	๓ ๕๐๒๒ ๐๐๕๗๕ ๘๔ ๔	๔๖๖		ควนเคือง	ธนบุรี	กรุงเทพฯ	นางอนันต์
๑๕	นายพินิจศิริวัฒน บุญดีเพิ่มสุขเจริญ	๓ ๕๔๐๖ ๐๐๕๗๕ ๗๕ ๕	๖๕	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายพินิจ

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
กิจกรรมหลัก การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ ครั้งที่ ๑
วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ ศาลาอเนกประสงค์ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	ที่อยู่			อำเภอ	จังหวัด	ลายมือชื่อ
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล			
๑๖	นายทองสุข สันสมุทร	๓ ๕๐๒๒ ๐๐๕๗๕ ๘๖ ๘	๔๖	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายทองสุข
๑๗	นางสาวสุวรรณา อ่อนหวาน	๓ ๕๔๐๓ ๐๐๖๔๕ ๕๐ ๙	๖๒	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางสาวสุวรรณา
๑๘	นางกฤษณี อยู่สิน	๓ ๕๐๒๕ ๐๐๕๓๕ ๘๔ ๘	๓๐	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางกฤษณี
๑๙	นายพิริย น้อยระแหง	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๓๕ ๗๕ ๘	๖๐	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายพิริย
๒๐	นางสาวศิริ เมื่อนอง	๓ ๕๔๐๖ ๐๐๕๗๕ ๐๐ ๒	๓๖	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางสาวศิริ
๒๑	นายวรรณนะ เฉลยจรรยา	๓ ๕๐๒๒ ๐๐๕๗๕ ๖๒ ๐	๔๐	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายวรรณนะ
๒๒	นางนันทา สุทธิมงคลดา	๓ ๕๐๑๕ ๐๐๕๗๕ ๒๔ ๐	๕๓	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางนันทา
๒๓	นายขวัญชัย สมนิสร	๓ ๒๖๐๕ ๐๐๕๗๕ ๓๓ ๓	๒๕	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายขวัญชัย
๒๔	นางรัตนา สมนิสร	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๗๕ ๓๖ ๓	๓๙	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางรัตนา
๒๕	นายอนุทิน สิงหา	๓ ๕๔๐๖ ๐๐๕๗๕ ๑๑ ๖	๗๑	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายอนุทิน
๒๖	นายศุภกิจ กำแพงเศรษฐ	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๖๐๑ ๘๔ ๑	๗๒	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายศุภกิจ
๒๗	นายสมลักษณ์ อัครวรรณสิน	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๗๕ ๐๑ ๙	๓๓	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายสมลักษณ์
๒๘	นางกาญจนา นากันทร	๓ ๕๔๐๓ ๐๐๖๒๕ ๕๔ ๖	๖๗	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางกาญจนา
๒๙	นางพิทวรรณ สักขุนทด	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๖๒๕ ๒๕ ๓	๗๓	๑๑	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นางพิทวรรณ
๓๐	นายเจตติศิริ แสงขุนทด	๓ ๓๐๐๕ ๐๐๕๗๕ ๓๗ ๑	๒๔/๔๖	๖	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	นายเจตติศิริ

นายเสถียร จินะสะทุ่ง เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอม ตำบลบ้านสิงห์ ได้รับความรู้ จาก ศพก. อำเภोधราราม ในด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการพื้นที่ปลูก และการ จดบันทึกข้อมูลการผลิต เพื่อให้ทราบต้นทุน และผลผลิตที่แน่นอน สามารถแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตรได้อย่าง ตรงจุด

หลังจากได้รับความรู้จากการอบรม นายเสถียร ได้นำความความรู้มาพัฒนาแปลงของตนเองจนได้รับ มาตรฐาน GAP และ กำลังอยู่ในช่วงขอมาตรฐาน GI มะพร้าว น้ำหอม จังหวัดราชบุรี ค่าความหวานของมะพร้าว น้ำหอมที่วัดได้อยู่ที่ ๗.๖ Brix

นำความรู้จากการเรียนเรื่องการจดบันทึกต้นทุนการผลิตมาปรับใช้ในการ จดบันทึกข้อมูลผลผลิตมะพร้าว เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพการผลิตในแต่ละช่วงเดือน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
 นายวสันต์ จันทศร เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จในด้านการเกษตร
 จนสามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีแก่ผู้อื่นได้ และความตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีการช่วยเหลือ
 ชุมชน และช่วยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งงานในชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ประโยชน์สูงสุดและ
 หน่วยงานได้ทราบปัญหาของชุมชน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ทางด้านการเกษตรร่วมกัน

เป็นตัวแทนสำนักชลประทานที่ ๑๓ ประกวดองค์กรผู้ใช้น้ำ

เป็นตัวแทนของหมู่ ๑๐ ตำบลบ้านสิงห์ ร่วมอบรมหมอดินอาสา กับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดราชบุรี

ดำรงตำแหน่งประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธาราม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานอื่นๆ

มีจิตอาสาร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายวสันต์ จันทศร ดำรงตำแหน่งประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธารามตั้งแต่เริ่มจัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งเป็นเวลากว่า ๘ ปีแล้ว ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน และเกษตรกรในพื้นที่ ดังนี้

- ๑) ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรจากประสบการณ์จริงของตนเองให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน
- ๒) ร่วมประชุมเชื่อมโยง ศพก.แปลงใหญ่ระดับจังหวัด เพื่อรับฟังข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากหน่วยงานต่างๆ มาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบ พร้อมกับเป็นปากเป็นเสียงให้กับเกษตรกรในอำเภอ ในการนำปัญหาด้านการเกษตรในอำเภอเข้าร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไข
- ๓) เป็นแบบอย่างด้านการทำการเกษตรที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
- ๔) เป็นที่ปรึกษาและตอบคำถามให้เกษตรกรในชุมชน
- ๕) ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและชุมชน ในการพัฒนาศูนย์ฯ และเครือข่าย
- ๖) พัฒนารูปแบบการจัดการศูนย์ฯ ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ปัญหาของเกษตรกร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การดำเนินงานในฐานะ ศพก. ถือเป็นการภาคภูมิใจอย่างยิ่ง เพราะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและยกระดับความรู้ ความสามารถของพี่น้องเกษตรกรในชุมชน ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทั้งในด้าน การผลิต การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และเพิ่มคุณภาพสินค้าเกษตร ตามหลักวิชาการและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นอกจากจะได้ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่แล้ว ยังได้เป็น ศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ช่วยให้เกษตรกรสามารถนำแนวทางไปปรับใช้จริงจนเกิดผลสำเร็จ เป็นที่ยอมรับและขยายผลในวงกว้าง

อีกทั้งยังสร้างความสามัคคีในชุมชน ให้เกิด การรวมกลุ่มและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรอย่างบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ดำรงตำแหน่ง ประธานศูนย์เรียนรู้พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโพธาราม
- ดำรงตำแหน่ง Smart Farmer
- ดำรงตำแหน่ง อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
- ดำรงตำแหน่ง หมอดินอาสาประจำตำบลบ้านสิงห์
- ดำรงตำแหน่ง สารวัตรเกษตรอาสา
- ดำรงตำแหน่ง อาสาฝนหลวง
- ดำรงตำแหน่ง กรรมการศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลบ้านสิงห์
- ดำรงตำแหน่ง กรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองศาลา ตำบลบ้านสิงห์
- ดำรงตำแหน่ง ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านสิงห์

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายวันดี จันทศรี มีความเสียสละเพื่อชุมชนและส่วนรวมในการเป็นผู้นำ และเป็นจิตอาสา ในด้านต่างๆมากมาย เสียสละทั้งเวลา และองค์ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีต้นทุน การผลิตลดลง และสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือและโครงการต่างๆของภาครัฐและเอกชนได้อย่างทั่วถึง

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

.....“ผู้นำเกษตรกรปลอดภัย มุ่งให้ชุมชนน่าอยู่ ใช้ภูมิปัญญาด้านการเกษตรเพื่อสร้างรายได้”.....

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

- ๑.๑. นางสาวจันทนา คงสมบัติ ตำแหน่ง เกษตรอำเภอโพธาราม.....
- ๑.๒. นายณณกฤต อุ่นพิพัฒน์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ.....
- ๑.๓. นางสาวนภัสสรนันท์ กุณนา ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ.....
- ๑.๔. นางสาวณิรนุช จันทร์โกมล ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ.....
- ๑.๕. นางสาวภรณ์ทิพย์ สุจิตร์จุล ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ.....
- ๑.๖. นางเครือวัลย์ สมหวังพรเจริญ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ.....
- ๑.๗. นางสาวมิรันตี เอี่ยมสำอางค์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ.....
- ๑.๘. นางสาวพิไลวรรณ เพชรเลี่ยม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร.....
- ๑.๙. นางสาวศศิประภา นุตตะโร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร.....

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ใช้วิธีการถอดบทเรียนจากเกษตรกรผู้นำ โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ การสัมภาษณ์ และการทำแผนผังความคิด โดยมีกระบวนการดังนี้

- ๒.๑ กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะถอดความรู้ และแบ่งหน้าที่การถอดบทเรียน
- ๒.๒ จัดทำ Mind map ของหัวข้อความรู้ที่จะถอดบทเรียน (ซึ่งจะมีทั้งหัวข้อความรู้หลักและความรู้ย่อย ๆ)
- ๒.๓ ดำเนินการถอดบทเรียน เพื่อให้ได้เทคนิค เคล็ดลับที่ทำให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนประสบความสำเร็จ
- ๒.๔ สรุปผลและจัดทำรายงานการถอดบทเรียน

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ช่วงเวลาการถอดบทเรียนยังไม่ถึงช่วงการเก็บเกี่ยว ทำให้การให้ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบบางหัวข้อยังไม่สมบูรณ์

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.